

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Projectdirectie Groningen
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Leeuwarden, 3 januari 2022

Ons kenmerk: WF-33864

Email: zaken@weterskipfryslan.nl

Bijlage(n): 0

Vakgroep: Juridische Zaken

Uw referentie: DGKE-PDG/21272145

Tel: +31 58 2922082

Onderwerp: Advies gasopslag Grijskerk

Geachte heer Blok,

Met een mailbericht van 2 december 2021 stelt u ons in de gelegenheid om uiterlijk 9 januari 2022 advies uit te brengen over het gewijzigde Opslagplan Gasopslag Grijskerk van de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (NAM) en uw concept instemmingsbesluit dienaangaande. De wijziging in het Opslagplan Gasopslag Grijskerk houdt in dat in plaats van enkel hoogcalorisch gas, voortaan ook laagcalorisch gas kan worden opgeslagen. Daarover het volgende.

Algemeen

Het bestuur van Wetterskip Fryslân ondersteunt van harte de doelstellingen ten aanzien van de energietransitie waarbij er een afbouw plaatsvindt van het gebruik van fossiele brandstoffen. Het zijn immers met name de waterschappen die de gevolgen ervaren van klimaatverandering (zoals zeespiegelstijging) als gevolg van de uitstoot van broeikasgassen. Een verdere ontwikkeling van aardgaswinning leidt naar onze mening niet tot een versnelling van de gewenste transitie naar duurzaamheid. Het bestuur van Wetterskip Fryslân is daarom principieel tegen de ontwikkeling van nieuwe gaswinningen en voor de stopzetting of afbouw van bestaande winningen. Bij de onderhavige casus is er weliswaar sprake van gasopslag maar wordt ook gerefereerd aan beëindiging van de gasopslag waarbij de opslag (het gasveld Grijskerk) grotendeels leeg achterblijft.

Specifiek

U vraag ons om specifiek te reageren op de gevolgen van bodemdaling voor de waterhuishouding en eventuele maatregelen daarvoor te adviseren. Als wij de aanvraag in beschouwing nemen heeft de voorgestelde wijziging voor opslag van laagcalorisch gas in plaats van hoogcalorisch gas geen

gevolgen voor de te verwachten bodemdaling en/of -trilling ten opzichte van de bestaande situatie. Bovendien ligt het gasveld Grijpskerk grotendeels buiten ons beheergebied. In het grensgebied tussen Groningen en Fryslân is echter wel sprake van bodemdaling door gaswinning; tot op heden ongeveer 3 cm oplopend naar 6 cm in 2050. Dit laatste is inclusief de ongeveer 2 cm bodemdaling die te verwachten is bij sluiting van de gasopslag Grijpskerk. En bodemdaling heeft negatieve (complicerende) gevolgen voor het waterbeheer omdat onder andere:

- waterkeringen meer en eerder moeten worden opgehoogd dan zonder de gaswinning het geval zou zijn;
- de drooglegging afneemt met nadelige gevolgen voor de doelrealisatie van de landbouw;
- gemalen mogelijk moeten worden aangepast (met bijbehorende extra exploitatiekosten);
- waterbergingscapaciteit afneemt.

Hierbij is het inderdaad een gegeven dat schade door delfstoffenwinning, zoals aanpassingen aan het watersysteem, moet worden vergoed. Wij geven echter de voorkeur aan en streven in ons beheer naar een zo robuust mogelijk watersysteem met zo weinig mogelijk afhankelijkheid van kunstwerken.

In het gewijzigde Opslagplan Gasopslag Grijpskerk is aangegeven dat de te verwachten bodemdaling door beëindiging van de gasopslag minder dan 2 cm bedraagt waardoor het niet mogelijk is om de invloed hiervan met contouren aan te geven. Het is dus voor ons ook niet goed mogelijk om de invloed op ons beheergebied te kwantificeren. Wij concluderen wel dat de invloed van de bodemdaling veroorzaakt door Grijpskerk ook zeker niet verwaarloosbaar is want die werkt door in de uiteindelijke cumulatieve bodemdaling van 6 cm, dus in de bodemdaling veroorzaakt door omringende gasvelden en gasveld Grijpskerk gezamenlijk. De bodemdaling in ons beheergebied wordt hierdoor beïnvloed. En dan hebben wij in het bijzonder zorgen om het gebied rond Visvliet-Burum, een nog onbemalen boezemgebied waarvan het van groot belang is dat de drooglegging niet verder vermindert en verdergaande bodemdaling moet worden voorkomen. Gelet hierop komen wij tot het volgende advies.

Advies en verzoek bestuurscommissie

In het belang van de beperking van bodemdaling adviseren wij u om voorschrift 5 van uw concept instemmingsbesluit zodanig aan te passen dat de te verwachten bodemdaling door sluiting van de Gasopslag Grijpskerk zoveel mogelijk wordt beperkt door het veld achter te laten op een maximale reservoirdruk.

Daarnaast vragen wij aandacht voor het volgende. Een adviescommissie uit ons algemeen bestuur, heeft ons nadrukkelijk verzocht bij onze advisering -naast het belichten van de technische aspecten- ook nadrukkelijk aandacht te besteden aan maatschappelijke ontwikkelingen. Wij geven graag gevolg aan dat verzoek van de commissie. Mochten provincie(s) en/of gemeenten om hen moverende redenen het herziene opslagplan afwijzen of clausuleren, dan verzoeken wij u met klem veel gewicht toe te kennen aan die standpunten.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,

L.M.B.C. Kroon
Dijkgraaf

O. Bijlsma
Secretaris-directeur

